

het visserijblad

Vrijdag 24 september 1976 — Nr. 36

ABONNEMENTEN : BINNENLAND 1 JAAR 1.400 FR — 6 MAANDEN 750 FR —
3 MAANDEN 375 FR — BUITENLAND 1.600 FR — NEDERLAND 100 GULDEN
REDAKTIE, BEHEER, PUBLICITEIT EN DRUKKERIJ : H. BAELSKAAI 30, 8400 OOSTENDE
TELEFOON (059) 70 77 13 - 70 77 14 — P.C.R. 000-0418987-44 — H.J.R.O. 25 202
B.T.W. 412.522.588
DIREKTEUR : PR. VANDENBERGHE

RIJKSSTATION VOOR DE ZEEVISSERIJ OFFICIEEL INGEWIJD TE OOSTENDE

Heden woensdag 22 september werd het Rijksstation voor de Zeevisserij in de Ankerstraat 1, aan de Opex, officieel geopend met 'n plechtige zitting in aanwezigheid van de minister van Landbouw, burgemeester Piers van Oostende en Elm. Dezutter van Knokke, als ook talrijke overheden uit de wetenschappelijke, administratieve en visserijwereld, te lang om te melden.

TOESpraak VAN IR. VAN SLYCKEN

Het was de h. Van Slycken, directeur van het Rijkscentrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent, die de reeks toespraken in-

luide. Plaatsgebrek belet ons deze toespraken in hun geheel weer te geven.

Na zijn dank betuigd te hebben aan zijn medewerkers, de HH. Lievens, Stuyck, K. Michiels en de stad Oostende besloot hij zijn vele dankbetuigingen met te zeggen:

Deze instelling, al is het een wetenschappelijke instelling, werkt niet voor de wetenschap op zichzelf, maar het onderzoek dat hier gebeurt is georiënteerd onderzoek, het is m.a.w. gericht op de oplossing van vraagstukken die zich stellen in de visserij — in de breedste betekenis — ook voor de verbruiker van vis en visserijproducten.

Een doorstroming van de resul-

taten van dit onderzoek naar hen voor wie het bedoeld is, is daarom van essentieel belang.

Ik dank daarom graag de vertegenwoordigers van de zgn. communicatiemediën, niet enkel voor deze in het verleden en bij voorbaat voor deze in de toekomst.

Een bijzonder woord van erkentelijkheid richt ik tot de gespecialiseerde visserij-vakpers, «Het Visserijblad», o.m. in verband met de zeer gewaardeerde inspanning voor het uitgeven van een speciaal nummer ter gelegenheid van deze inhuldiging.

In dit zelfde kader, maar dan specifiek in verband met de opleiding van de vissers, verheugt het mij dat alle visserijcholen hier vertegenwoordigd zijn. Mij dunkt

dat deze opleiding in de toekomst op een nuttige wijze zou kunnen geïnspireerd worden door de resultaten van het onderzoek. Misschien worden hier vandaag nieuwe contacten ter zake gelegd.

TOESpraak VAN DE HEER LIEVENS DIRECTEUR-GENERAAL

De heer Lievens gaf daarop een zeer belangrijke historische van het ontstaan en van de ontwikkeling van de Commissie voor Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek en van het Rijksstation waarbij hij ondermeer memoreerde over zijn eerste contact met de toenmalige minister van Landbouw baron de Vleeschouwer in het jaar 1958. Toen telde het Zeewetenschappelijk Instituut twee technici en één man personeel, thans 32 waaronder 7 universitair gevormden. De besluiten van een studie die door de heer Lievens hierna werd gemaakt, hebben aanleiding gegeven tot het vormen van een werkgroep waaruit de Commissie voor Wetenschappelijk Onderzoek is gegroeid. Naderhand kwam dan een herstructurering die aanleiding gaf tot de huidige vorm van de Commissie en waarvan tevens het hoofddoel was de voorbereiding van de oprichting van het Rijksstation voor Zeevisserij. De oprichting van de gebouwen zelf van het Rijksstation is echter een echte lijdensweg geworden volgens de heer Lievens, omdat dit slechts 15 jaar na het prioriteitsplan in orde kwam. Verder gaf de directeur-generaal enkele bijzonderheden weer over de resultaten van de onderzoeken van het Rijksstation en over verdienstelijke figuren waarop wij later ingrijpend zullen terugkomen. De heer Lievens besloot met een hartelijke dank uit te brengen aan al diegenen die dicht betrokken zijn geweest bij de onderzoeken en aan al de leden van de Commissie en aan diegenen die de bouw van het rijksstation hebben helpen mogelijk maken.

Wij nemen ons voor deze zeer belangrijke en geschiedkundige toespraak in zijn geheel in «Het Visserijblad» van volgende week weer te geven, daar het als een document moet aangezien worden in het ontstaan en de evolutie van dit voor de zeevisserij belangrijk instituut.

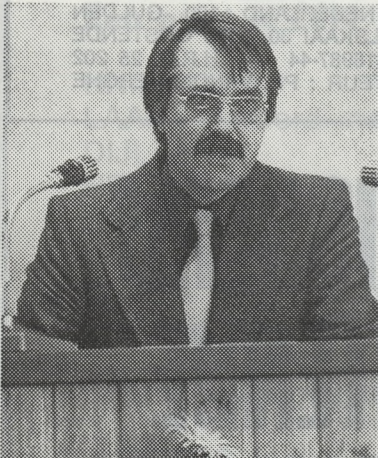
(Vervolg blz. 2)

Minister Lavens (tweede van rechts) wordt verwelkomd door burgemeester Piers (uiterst rechts). Verder op de foto Adjunct-kabinetschef Vandewalle en public relations Degroote.

SLOTTOESPRAAK van MINISTER LAVENS

TOESPRAAK DOOR DE DIRECTEUR P. HOVART

Dr. P. HOVART

Door de heer Hovart, directeur-ingenieur van het Rijksstation voor Zeevisserij werd een toespraak gehouden over de huidige en toekomstige activiteiten van het Rijksstation. Hij wees er op dat bij de oprichting van dit Station kon worden gebouwd op de grondvesten van de Commissie voor Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek. De directeur gaf dan enkele hoofd- en krachtlijnen van het huidige en toekomstig wetenschappelijk onderzoek in de zeevisserij op basis van de kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van de aanvoer van zeevisserijproducten, de valorisatie van deze producten en de rationalisatie van de arbeid aan boord van de visserijvaartuigen. Ook hierop komen we later breedvoeriger terug. De heer Hovart sloot zijn toespraak met er op te wijzen dat de functies van het station niet alleen liggen in het helpen van het bedrijfsleven in de onmiddellijke noden, maar ook in het vooruitzien van de toekomstige ontwikkelings-tendensen en de er aan verbonden problemen, in het opstellen van het onderzoeksprogramma en in het klaar maken van mogelijke oplossingen van de akute problemen.

In zijn toespraak zei de minister, geen techniek, geen wetenschapsmens te zijn, maar hij had het over de huidige toestand, zijn oorzaken en gevolgen.

Hierna laten we de voornaamste punten van zijn belangrijke toespraak volgen. Hij zei o.m.

Een vorige spreker had het over een «technische stroomversnelling» waarin de zeevisserij zich momenteel bevindt. Ik meen te mogen zeggen dat deze stroomversnelling niet alleen technisch is, maar tevens alle andere aspecten van deze oude tak van de menselijke bedrijvigheid omvat. Het komt zelden in de geschiedenis voor dat een bedrijfssector zich in een dergelijke korte tijd moet aanpassen aan zulke diepingrijpende evolutie. Dat onze visserij dit totnogtoe met zoveel succes heeft kunnen doen, strekt onze bedrijfsgenoten tot eer. Het is een bewijs van de moed, de werkkraft, en 't doorzettingsvermogen van onze kustbevolking.

De vangkwota

Het aspect van de evolutie in de zeevisserij dat momenteel het meest de aandacht van onze bedrijfsgenoten trekt, is ongetwijfeld het stelsel van de vangstkquota. Voor onze mensen is het feit dat ze niet meer zoveel mogen vangen als ze maar kunnen. Vooral nu de exploitatiekosten sedert enkele jaren scherp gestegen zijn, weten ze dat een uiterste inspanning vereist is om de eindjes aan elkaar te knopen, en uitgerekend op dat moment zouden ze hun activiteit moeten gaan verminderen. Ik begrijp dat een dergelijke maatregel hard aankomt. Het gevaar voor overbevissing was echter zo groot geworden, dat harde maatregelen op internationaal vlak zich werkelijk opdrongen. Alle vissers, van alle landen die in het gehele noordelijke gedeelte van de Atlantische Oceaan vissen worden hierdoor getroffen. Laten we niet denken dat wij hieronder het ergst lijden. De maatregelen zijn genomen na rijp internationaal overleg, en op basis van ernstige adviezen van de wetenschap. Waar het dus vooral op aankomt is dat van onze bedrijfsmensen geen

zwaardere offers gevegd worden dan deze die werkelijk nodig zijn in het belang van allen. Ik ben ervan overtuigd dat onze onderzoekers zich bewust zijn van hun zware verantwoordelijkheid ter zake, en met de meeste ernst en werkkraft hun taak op dit vlak zullen blijven vervullen.

De vrijheid der zee ?

In minder dan 20 jaar tijd werd het eeuwenoude begrip van de vrijheid ter zee omzeggens totaal vernietigd. Het voorbeeld van IJsland zal weldra door verscheidene andere landen gevolgd worden. Met het verlies van visgronden ingevolge hiervan, werden onze mensen reeds verscheidene jaren gekonfronteerd. Deze evolutie zal ongetwijfeld verder gaan.

Een en ander heeft als gevolg dat een nieuw evenwicht moet bereikt worden tussen de exploitatiemogelijkheden en de vloot. Om het bereiken van dit nieuwe evenwicht te versnellen en te vergemakkelijken hebben mijn collega van Verkeerswezen en ikzelf de Koning verzocht een Besluit te treffen waarbij een uitzonderlijke slooppremie wordt ingesteld. Dit KB verscheen vorige week in 't Staatsblad. Wij hopen dat hierdoor een versnelde afbouw zal tot stand komen van dit gedeelte van onze vloot dat in de huidige omstandigheden niet meer meekan. Wij verwachten verder dat hierdoor voor de schepen die in bedrijf blijven, de exploitatiemogelijkheden en dus de kansen op een bevredigende rentabiliteit, zullen verhoogen.

Er moet echter nog meer gedaan worden om dit gedeelte der vloot dat in bedrijf zal blijven, te helpen op de been te blijven. Er moeten nieuwe visgronden opgezocht worden, de visserijmethododes moeten verbeterd worden om de verhouding tussen kosten en rendement gunstiger te doen uitvallen, en vooral de vangst van vissoorten waarvoor de beschermingsmaatregelen minder streng mogen blijven, moet gestimuleerd worden om de druk op de sterk bedreigde soorten, inzonderheid de tong, te verminderen.

Samenwerking geboden

Vanzelfsprekend wordt van de Directeur en het Personeel van het Rijksstation verwacht, dat ze al hun krachten zullen inspannen om de bedrijfsmiddelen hierin te helpen.

Het volstaat niet te produceren. Het produkt moet ook marktklaar gemaakt worden, tot bij de klant gebracht en vooral... het moet verkocht worden. Ook in de be- en verwerking, het opslaan, vervoeren en verkopen van visserijproducten kan een evolutie opgemerkt worden, al is ze dan niet zo diepingrijpend en zo snel als in de produktiesektor. Toch betekent ook hier stilstaan achteruitgaan. En weer heeft het Rijksstation hier zijn rol te spelen.

Samenwerking van de EEG noodzakelijk

Tenslotte, al het voorgaande overkoepelend, komt langzamerhand het gemeenschappelijk beleid in het kader van de Europese gemeenschap tot stand. Het marktbeleid moet misschien nog aangepast en bijgeschaafd worden, maar het doel werd in hoofdzaak bereikt: er bestaat één grote E.G.-markt voor visserijproducten. Voor het structuurbeleid zijn we nog niet zo ver en met reden. Want een veralgemeend tot stand komen van 200 mijlvisserijzones zal het beeld, op het vlak van de visserij, nog veel grondiger wijzigen dan al wat tot nu toe gebeurde. Wanneer alle landen van de gemeenschap een dergelijke zone zullen hebben ingesteld, wordt bijna de gehele Noordzee, het Kanaal, de Ierse Zee een groot deel van de Golf van Biskaje, en een belangrijke strook van de Oceaan bewesten Ierland en Schotland, één grote gemeenschappelijke zee, een soort Mare Nostrum van de E.G. De lid-staten en de Commissie zijn vast besloten binnen deze eigen zee een wijs opgevat en grondig uitgediept beleid te voeren, waarbij de exploitatie van de in dit zeegebied levende stocks rationeel zou gebeuren.

De krachtlijnen van dit beleid zijn nog niet uitgewerkt. Er wordt met man en macht aan gesleuteld en de zienswijze van de lid-staten blijken nu reeds op zeer vele punten gelijk te lopen, maar weer op andere punten min of meer grondig te verschillen.

Hier weer is voor het wetenschappelijk onderzoek een belangrijke taak weggelegd, in zekere mate reeds bij het tot standkomen van dit gemeenschappelijk beleid, maar vooral bij het voeren ervan. Een voorbeeld zal dit duidelijk maken: het gehele schema van dit beleid zal noodzakelijkerwijze gesteund zijn op de nauwkeurige kennis van de toestand van de stocks die in de gemeenschappelijke zee leven. De totale toegelaten vangst zal moeten berekend worden. In een verder stadium zal deze totaal toegelaten vangst moeten omgerekend worden in een totaal toegelaten vangstcapaciteit — waarbij dan vanzelfsprekend de visserij-

Een zicht op de zaal met vooraan de personaliteiten waaronder Minister Lavens, Burgemeester Piers, adj. kabinetshof Vandewalle.

(Vervolg blz. 3)

methoden en het vistuig zijn begrepen — om het structuurbeleid te kunnen bepalen. Maar ook andere maatregelen ter bestrijding van het overbevissingsgevaar zullen in dat beleid moeten ingebouwd worden, zoals de regeling der netmazen van het vistuig, de bescherming van paal- en kweekplaatsen, de studie van de invloed der bevulling enz.. U ziet : onze onderzoekers zullen hun tijd en hun werkkraft nodig hebben.

De vraag zouden we stellen : «Prachtig. Maar heeft dit alles voor ons land nog wel zin ? Staat onze visserij niet op het punt te verdwijnen ?» Ik heb geloof in de toekomst van onze Belgische Zeevisserij. Ik ben ervan overtuigd dat ze zal blijven bestaan en pas tot volle bloei zal komen wanneer, in gevolge het tot stand komen van een gemeenschappelijk visserijbeleid, de uitputting der visstapel zal afgeremd worden, en integendeel deze stapels terug op normaal niveau zullen komen. Ook het sukses van het Fonds voor Scheepsjongens dat ertoe heeft bijgedragen dat niet alleen het gestadig teruglopen van het aantal scheepsjongens, en van de schoolbevolking der visserijscholen werd stopgezet, maar zelfs een duidelijke verbetering in de hand heeft gewerkt, wijst daarop.

En is het niet de moeite waard? Zou het niet jammer zijn dat deze naarstige, moedige, vooruitstrevende Vlaamse bevolkingsgroep, met zijn eeuwenoude tradities, zijn door de eeuwen heen gegroeide vakkennis en ervaring, met zijn bewonderenswaardige karaktereigenschappen, zou te niet gaan ? Maar er is ook een zuiver economische reden. Er zijn zowat 1.400 vissers. Meestal neemt men aan dat elke visser aan vijf andere mensen werk geeft. Dit betekent dus dat de visserij in onze kuststreek zowat 8.400 arbeidsplaatsen schept.

Ik meen dat we redenen te over hebben om te zeggen : «Mijnheer Lievens, Mijnheer van Slijken, Mijnheer Hovart, de visserij, de kust en het hele land verwachten dat U de taak die U wacht verder met al uw krachten en met sukses zult vervullen.»

Het is vanzelfsprekend dat deze opdracht ook voor uw medewerkers geldt. Ook van hen wordt verwacht dat ze zich ten volle inzetten voor het behoud van het bedrijf op korte termijn en het rendabel maken van de visserij op lange termijn.

U hebt deze opdracht tot op heden op voorbeeldige wijze vervuld en ik houd er dan ook aan U bij deze gelegenheid te danken en geluk te wensen.

Daarmee besloot de minister zijn belangrijke toespraak.

EEN RONDGANG

Daarn had een rondgang plaats in het bij uitstek modern gebouw, waar directeur, wetenschapsmensen en techniekers geroepen zijn om in de toekomst het beste van hun kunnen te geven en naar een meer praktische samenwerking hoeven te zoeken met de mensen uit de bedrijven opdat het Instituut niet alleen dat van de ambtenaar, de wetenschapsmens weze, maar dat van het ganse bedrijf in al zijn vormen.

WAT IS HET RIJKSSTATION ?

In samenwerking met de Commissie voor Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek verricht het Rijksstation voor de Zeevisserij wetenschappelijk onderzoek op 3 domeinen, de mariene biologie, de visserijtechniek en de technologie van de visserijprodukten. Het werd opgericht in 1962 en behoort tot het Ministerie van Landbouw en ressorteert rechtstreeks onder het Rijkscentrum voor Landbouwkundig Onderzoek Gent.

Het biologisch onderzoek behelst de studie van de vis en schaaldieren die in de handel gebracht worden, de samenwerking tussen visstand en visserij met het oog op een optimale uitbating van de visstocks. Ook de gevolgen van de verontreiniging van de zee op het marien milieu worden bestudeerd.

Het technisch onderzoek heeft betrekking op het vistuig en de visserijtechniek, het gedragspatroon van de vis en de arbeidsmethoden.

Het technologisch onderzoek omvat de scheikundige, fysische en microbiologische studie van de kwaliteit van de visserijprodukten en de behandeling vanaf de vangst tot bij de verbruiker.

Het Rijksstation werkt ook mede aan de wetenschappelijke onderzoeksprogramma's van verschillende internationale organisaties, zoals de F.A.O., de E.E.G., de Internationale Konventie ter voorkoming van de verontreiniging der zee, enz.. Ze geeft eveneens mededelingen uit en laat bijdragen verschijnen in binnenlandse en buitenlandse wetenschappelijke tijdschriften. Deze publikaties worden ter beschikking gehouden van de belangstellenden. Het heeft een ganse staf van medewerkers met aan het hoofd directeur Dr. P. Hovart, verder de Dr. Ingenieurs W. Vyncke en W. Deschacht bijgestaan door Dr.-Ingenieur R. Declerck en de ingenieurs D. Declerck, H. Devriendt, G. Vanden Broucke en J. Vandevelde. Attaché is mevrouw M. Baeteman. Verder vernoemen we nog de technisch-ingenieurs R. Fonteyne, N. Cloet, F. Delanghe en J. Vanhee op hun beurt bijgestaan door technicus-vorsers.

Minister Lavens spreekt met Ingenieur Vyncke en Mevrouw Baeteman, de zeer knappe attaché, in het laboratorium.

VISSERSHAVEN-KOMMISSIE TE OOSTENDE

Na drie maanden rust wordt op vrijdag 8 oktober te 11 uur de vissershavenskommissie van Oostende bijeengeroepen met als dagorde de beurtregeling bij de visverkoop; de aanmonsteringsplaats voor vissers; de modernisering van de vissershavens in het kader van de E.E.G.-mijnrechten op ingevoerde vis; keuring van de vis.

Zij hadden pech...

— De O.18 van Mw Stevens moest de kustvisserij stilleggen en tengevolge van motordefekt de haven aandoen.

— De N.45 heeft de O.217 naar de haven van Oostende opgesleept en liep hierdoor ernstige motorschade op, tengevolge van krachtige maneuvers die bij het op sleep nemen dienden uitgevoerd te worden.

— Op 9 sept. moest de N.45 ter visserij zijnde de visserij wegens slecht weder stilleggen. Op dat ogenblik werd te 11 uur een oproep van de O.217 ontvangen meldend dat hij motordefekt had vragend naar Oostende opgesleept te worden. De N.45 kwam te 17 uur bij de O.217 maar moest gezien het slecht weder tot 's anderendaags 12 uur stand-by doen tot dat de wind in kracht afgenomen was, waarna de terugkeer naar de Oostendse haven plaats had waar men op 11 sept. te 8 uur Oostende aandede.

— Ter spanvisserij moest de O.369 door de O.141 naar de haven van Oostende opgesleept worden met 'n stuk garen in de schroef. Onderweg kon dit verwijderd worden, waarna de visserij terug werd voortgezet.

— De Z.418 van reder Robert Cattoor moest bij gebrek aan ijs te Milford laden. Hierbij kwam het schip met zijn bakboordzijde hard tegen de kaaimuur aan, waardoor deze op een meter ingedrukt werd.

— De Z.424 van Vandierendonck R. moest de hulp van de Z.574 inroepen omdat tijdens het aan boord zetten van beide boelen, een staal draad in de schroef terecht kwam. Hiervoor werd de haven van Grimsvy aangedaan.

— De Z.588 van de rederij Pax sloeg vast aan een onder water zittend voorwerp. 70 vadem touw en de visboel knokten af en gingen onherroepelijk verloren.